

פעוטרופוסופיה

קיבוץ לוטן עבר מהפכות ומהפכים בשנה האחרונה, והנה אחד הנראה קצת אחרת - פעוטון חדש, שיפעל ברוח האנתרופוסופיה. אינה ומיכל, היוזמות והמקימות, יפתחו את המקום ב-1 בספטמבר וינערו את האבק ממערכת חינוך הגיל הרך ביישוב

של מועצה אזורית חבל אילות, שאלה לאן הם נוסעים ונענתה - ללוטן. "הכרנו לפני כן, אבל בנסיעה הזו יצא לנו ממש לדבר."

אז למה פעוטון בלוטן?

מיכל: "הרעיון של הפעוטון קיים כבר שנה תיים; זה החלום - שיהיה לי גן. צריך היה להגיע לזמן הנכון. לא היתה פה שום מער"ת חינוך, אז שנתיים אני בשיחות עם אנשים בקיבוץ, וגם בסמך - שם עבדתי עד עכשיו - מאד עודדו אותי. עכשיו הגיע הרגע." אינה: "אני חייבת לציין שלא האמנתי שזה יקרה השנה..."

מתי התחלתן לדבר על הדברים באופן מעשי?

אינה: "הקו בין החלום למעשי כל כך דק, עד שאני מרגישה כאילו עבדנו על זה כל הזמן. כל הזמן הרעיון עבר תהפוכות - לפעמים היו ילדים, לפעמים לא, אבל רק לאחרונה סגרנו שיש גן ויהי מה, ואנחנו עובדות מאד קשה כדי שזה יקרה."

איזה ניסיון יש לכן בחינוך?

מיכל עובדת בתחום החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי כבר הרבה שנים. "בלוטן, עבדתי בכל בתי הילדים שהיו בקיבוץ, בכל הגילאים. לפני ארבע שנים נסגרה פה מערכת חינוך הגיל הרך, ואז הגעתי לקיבוץ סמר - לפעוטון ולבית התינוקות."

גם אינה, למרות גילה הצעיר - 26, כבר צברה ניסיון והכשרה מאז גיל 18. בהמשך, למדה לתואר ראשון בחינוך בתל-חי. בשלב הבא, עברה עם בעלה, כשהם כבר מצפים להולדת הבת - למרכז, ועבדה בגן האנתרופוסופי בכפר הירוק. מאז ההגעה ללוטן, היא עובדת בכוללת בקיבוץ, עם כיתות א' - ו'.

לימוד והפנמה

למה דווקא ברוח האנתרופוסופיה?

מיכל: "החינוך בסמך הוא ברוח האנתרופוסופיה. במהלך העבודה שם הפנמתי ולמדתי; נפתח בפניי עולם אחר שלא הכרתי, ששבה את ליבי והוא מופלא. כמוכן שזה גם קשור לאנשים שעבדתי אתם. לפני שנתיים, נפתח בצוקים סמינר ללימוד חינוך וולדורף וכי שהציעו לי בסמך ללמוד שם, קיבלתי אישור מהקיבוץ והתחלתי את הלימודים, שנמשכים בסופו של דבר ארבע שנים."

אינה: "בסמסטר האחרון ללימודי התואר שלי בתל-חי, נפתח קורס בחינוך וולדורף, ומבחינתי - זה מה שהיה חסר בתואר. במה לך עבודתי בגן האנתרופוסופי בכפר הירוק, למדתי בסמינר שבכפר הירוק שנה של מבוא לאנתרופוסופיה, שהיא בעצם השנה הראשונה ללימודים של התחום, ועכשיו סיימתי את

אינה היתה ש"שנית בלוטן לפני שמונה שנים והתאהבה במקום. "עכשיו חזרנו לפה - בעלי והתינוקת בת השנה - נועם. בשנים שהייתי פה לפני כן, יצא לנו להיפגש, אבל לא היה חיבור מיוחד. "זה היה משהו טבעי; מה שצ"ריך לקרות - קורה. ממש ברגעים הראשונים שנפגשנו אמרנו - יום אחד יהיה לנו גן. היה לנו ברור שזה יקרה ושנעשה את זה ביחד."

החלק של המבנה היביל עבר התאמה, על מנת שיעמוד בכל הכללים הנוקשים של משרד התמ"ת (תעשייה, מסחר ותעסוקה) והעבודות הסתיימו לקראת פתיחת שנת הלימודים

אבל מסתבר שגם לגורל היתה יד בדבר: "נסענו לכאן לכנס של הצעירים, מספרת אינה, "במטרה להקים שכונה אקולוגית ומי"כל תפסה טרמפ על האוטובוס שלנו." מיכל היתה בצפון באותו יום וחשבה לטוס בחזרה, אבל בדרך לשדה התעופה ראתה אוטובוס

פתיחה של מוסד חינוכי חדש בחבל אילות, היא תמיד אירוע מעניין, אבל כאשר מדובר בפעוטון הנפתח בקיבוץ לוטן המתחדש ועוד כזה השואף להתנהל ברוח האנתרופוסופיה, נוסף נופך אחר לחדשות.

את המייסדות - מיכל איסטריק, חברת לוטן כבר 11 שנים ואמא לארבעה, ואינה סק"ליאר הנמצאת בקליטה עם בעלה והתינוקת - פגשתי בקיבוץ בתחילת אוגוסט. המבנה המיועד עדיין לא היה מוכן; רחוק מזה - מדובר במבנה שבעברו שימש כבית תינוקות ולמעשה מדובר במבנה גדול מאד, המורכב מבית וממבנה יביל - גדול מדי לצרכי הפעוטון. החלק של המבנה היביל עבר התאמה, על מנת שיעמוד בכל הכללים הנוקשים של משרד התמ"ת (תעשייה, מסחר ותעסוקה) והעבודות הסתיימו לקראת פתיחת שנת הלימודים. "עבר זמן עד שקיבלנו את האישורים הדרושים", הן מספרות, "אבל העובדה שהתחלנו מאפס, דווקא היוותה יתרון, כי לקחנו את הפרוגרמה של התמ"ת עם כל הדרושות ועברנו סעיף סעיף - מגדר בגובה 1,60 מ' ועד לשלטי "ציאת חירום". איך התחברתן?

היוזמות והמקימות - מיכל איסטריק ואינה סקליאר

גן גפן, בקרוב מאוד

מוריה, אלון והילד נעם

פשבוע קליטה בלוטן והיא סיפרה לי שפגשה שם אשה מקסימה בשם מיכל שסיפרה שלמדה בצוקים ויש לה אוריינטציה לאנתרופוסופיה ושכדאי לי לבדוק איתה. התקשרתי למיכל, לגשש אם יש או אין גן ומי היא בכלל, ואיך ששמעתי את הקול שלה הרגשתי טוב; הקול שלה חימם לי את הלב. היא אמרה שהתקשרתי אליה בדיוק בזמן, כי היא בדיוק היתה צריכה להחליט אם היא פותחת את הגן בלוטן ושחסר לה ילד.

ומייד החלטתם?

"כמעט מייד. הגענו לערבה וקיימנו מפגש מקסים, מבחינתנו ידענו שזה. התאהבנו במיכל ובאינה וראינו שהולכת להיות שם פינה חמה. יש בזה משהו קצת מלחיץ, כי עוד לא ראינו את הגן עובד וקבוצת הילדים עדיין מתגבשת, ואני לא מביאה את נעם למשהו קיים, אבל אני חושבת שיהיה מעולה. נראה ב-1 לספטמבר."

גל נקדימון

הוא נעם, בן השנתיים, מקיבוץ יהל, בנה של מוריה מקסימון (בתה של עליזה כהן, מנהלת בית הספר היסודי מעל"ש). מוריה, בהריון מתקדם, חזרה בימים אלה ליהל עם בעלה, נעם והבן שבדרך.

"אנחנו עכשיו גרים בעין-כרם", מספרת מוריה, "ומאד לא קל לנו לעזוב פה, כי אנחנו מאד אוהבים את המקום ומחוברים אליו. אבל אנחנו צריכים עזרה פיזית לקראת הלידה של הבן השני ושנה של שקט, ונעם מאד מאד אוהב את הקיבוץ ואת ההורים שלי. אני עצמי מאד אוהבת את הערבה, אבל אחרי שחייתי כאן כל חיי, אני דווקא נהנית מהירוק של הצפון ומהרוח של ירושלים, אבל אני מרגישה שזה נכון מאד לבוא עכשיו ליהל; אני מרגישה שאולי יש לי משהו לתת למקום ולא רק לקחת. אבל רעיון המעבר עמד ליפול ולקום בגלל גן, כי חיפשתי משהו מאד ספציפי."

איך שמעת על הפעוטון בלוטן?

"דיברתי עם חברה מירושלים שהיתה בסו-

השנה השנייה בצוקים."

מה משך אתכן בשיטת וולדורף?

אינה: "מדובר בהרבה תהליכים פנימיים; לא בהכרח ילמדו אתכם מה ואיך לעשות - נר-תנים לכם את הכלים והפרקטיקות, אבל זו בעיקר הפנמה."

מיכל: "זה בעיקר תהליך שאת עוברת עם עצמך. רק בשנה השנייה האסימונים התחילו ליפול. אחד המורים המדהימים שלנו אמר, שכשהוא למד הוא היה בשוק טוטאלי - ורק אחרי עשר שנים הבין מה למד."

בחזרה לעניינים הטכניים - מי יפעיל את המקום?

"אנחנו."

כמה ילדים יהיו? מה גובה שכר הלימוד? "כרגע יש לנו חמישה ילדים ועוד צריכות להגיע משפחות של "בית ראשון במולדת". בינתיים, הילדים יגיעו מיהל ומלוטן, וכמו שקורה בדרך כלל בקיבוצים קטנים - חברת הילדים תהיה רב-גילאית: יהיו שני בני שנתיים, שניים בני שלוש ועוד אחד בגיל שנה וחצי."

המחירים, הן מבטיחות, מתאימים לרמת המחירים באזור, ומכיוון שיש אישור של התמ"ת, אז יהיו גם החזרים. המקום לא חייב להיות רווחי, אבל הוא יכסה את ההוצאות שלו. הגן נקרא "גן גפן" והוא יהיה פעיל בשעות 7:30 - 16:00.

מה גישת הקיבוץ ליוזמה?

ביום ראשון, 16.8, קצת ברגע האחרון, התקיימה בלוטן ההצבעה הגורלית (לפחות מבחינת מיכל ואינה), בה הוחלט - אם "גן גפן" יוחזק על ידי הקיבוץ, או על ידי ידן. לקיבוץ מתחדש, שרק לא מזמן עבר תהליכים מטל-טלים, ההחלטה לא היתה פשוטה, אבל הפור נפל וההצבעה נטתה, באופן חד-משמעי, לטובת ניהול הפעוטון בחסות הקיבוץ.

כמו שקורה בדרך כלל בקיבוצים קטנים - חברת הילדים תהיה רב-גילאית: יהיו שני בני שנתיים, שניים בני שלוש ועוד שניים בסביבות שנה וחצי

בפגישה עם השתיים, שהתקיימה עוד בסוף יולי, היתה מיכל אופטימית: "הנהלת הקיבוץ שמה את החינוך במקום גבוה בסדר העדיפויות וגם מזכיר הקיבוץ - חוליו - מאד תומך ומעודד. חלק מהחזון החדש של הקיבוץ הוא ההשקעה המשמעותית בחינוך, כי מבינים כמה זה חשוב לקיבוץ מתחדש. זה גם מושך לפה אנשים חדשים, כי כשאת עוברת בשביל ושומעת קולות של ילדים - זה מראה שיש פה חיים."

מתחילים נעם

הפעוטון בלוטן אכן מהווה מוקד משיכה דמוגרפי ויש בת-משק אחת שאפילו חוזרת לחמורותינו בזכותו. לקוח עתידי של "גן גפן",